

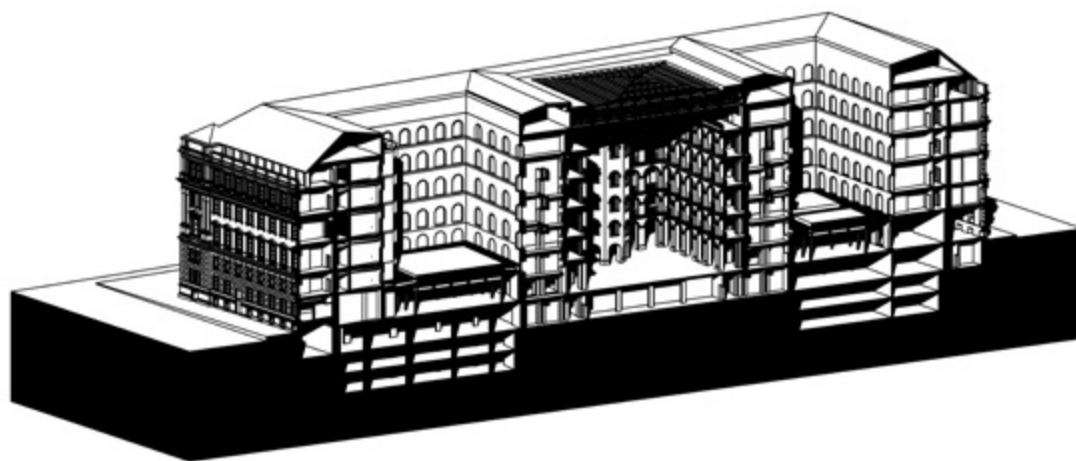
Megnyíló udvarok

AGRÁRMINISZTÉRIUM - KOSSUTH LAJOS TÉR 11.



> A rekonstrukció az udvarok hasznosításával keres megoldást az eredeti épület funkcionális hiányosságaira

« A középső udvar faszerkezetű lefedés kap, és az épületen átvezetett passzázs révén nyilvános köztérre válik



Míg a Kúria kiemelkedő építészeti kvalitásokkal bír, addig a volt Földművelési Minisztérium műemléki védettségét elsősorban városképi jelentősége, eredeti funkciójának szimbolikája és kontinuitása indokolja. Ennek megfelelően itt eltérő építészeti feladatot kellett a tervezőknek megoldaniuk.

A dualizmus első nagy államigazgatási épületét, a Bukovics Gyula tervezte Földművelésügyi Minisztérium neoreneszánsz tömbjét 1887-ben adták át, de zsúfoltsága, belső funkcionális és esztétikai problémái miatt már 1906-ban tervpályázatot írtak ki az addigra műszakilag is elavult épület átalakítására. A győztes terv helyett végül a húszas évektől kezdődően sorozatos átalakításokkal igyekeztek az épületet használhatóbbá tenni, de az emeletráépítések, az udvari épületszárnyak magasztása, majd az udvarok igénytelen beépítése csak rontott a helyzeten. A II. világháborút követően műemléki védelmet kapott épület északi és déli udvarait előadóteremmel, valamint kétszintes garázzsal építették be. Az épületnek kezdetől fogva nagy hiányossága volt, hogy alaprajzi struktúrája miatt a középső traktusban sötét irodatermek voltak. A századfordulón az alaprajzot oly módon alakították át háromtraktusosra, hogy közben a középfőfalat nem bontották el, így ez az udvari irodákat középen kettéosztotta. Az alacsony költségvetésből megvalósított eredeti beruházáshoz a későbbi, műszakilag szükséges homlokzati felújítás, illetve az átépítések sem adtak hozzá további építészeti értéket. Az épület jelenleg az eredeti díszzeitől megfosztva, amortizáltan áll.

A tervezés során az időközben lepusztult homlokzatok eredeti állapotának rekonstrukcióján túl a korszerű igényeknek megfelelő, világos rendszerű, igényes minisztériumi épület megteremtése volt a cél, ügyelve közben a műemléki értékek megővésére, helyreállítására. A felújítással az épület

kezdetől fennálló alapproblémájára, a rossz belső elrendezésre is megoldást keresnek.

A koncepció lelke az udvarok újraértelmezése. A középső udvar, a történeti homlokzattól eltartott térrácsos faszerkezetű üvegtetővel lefedve, a nyilvánosság számára is átjárható passzázzsá válik, mely zöldfelületként új, természetközeli atmoszférát ad a korábban rideg épületnek. Az eredeti fölépcsőház és keresztboltozatos kerengő körül csoportosulnak a közösségi helyiségek. Az épület átalakításokkal tönkretett hátsó, valamint szélső udvarainak belső traktusait elbontják, és a meglévő kontúrokon belül, a történeti beépítést idéző megjelenéssel építik fel újra. A korábban nem létező, de ma szükséges nagy befogadóképességű helyiségek – konferenciaterem, étkező-étterem – a szélső udvarokba, a földszint feletti födém síkjában kialakított faszerkezetű lefedés alá kerülnek. A szélein üvegezett felülvilágító mezőkkel megnyitott zöldtetők tovább növelik az épület környezeti értékeit. A belsőudvari garázst elbontják, a minisztériumot és a Kúriát is kiszolgáló mélygarázs három szinten valósul meg az épület alatt, nem érintve annak megmaradó értékeit. A beruházás külön érdekessége, hogy az Agrárminisztérium szemléletmódjához illeszkedően a műemléki épületbe rejtve számos megoldás is megvalósul. A felújítás során a minisztérium visszakapja a Bukovics Gyula által tervezett eredeti főhomlokzati díszítit: az allegorikus szoboralakokat az első emeleti kiemelt ablakok timpanonjai fölé, a két nagy timpanonba az országcímekeket és a sarkokra a griffeket, a második emeleti ablakok alá az oroslánfejes köténydíszeket, a harmadik emeleti teraszra a kővázákat és a balluszteres mellvédet. Az épületen átvezetett passzázzsal a 2020-ban átadott Nemzeti Összetartozás Emlékhelye és a minisztériumot hátul határoló Kozma Ferenc utca téri helyzete is átértelmeződik, az épület és környezete szerves egységet alkot.

Tervezés éve: 2019-től

Generáltervező: ARCHIKON ÉPÍTÉSZIRODA | Építész: NAGY CSABA, PÓLUS KÁROLY, BENEDEK BOTOND, MAJOR ESZTER, T. MAJOR KRISZTINA, BÓDAY-BAGÓ BERNADETT, CHVALLA DIÁNA, KASSAI DOROTTYA, JOÓ ÉVA, LACZKÓ GÁBOR, BOGNÁR GERGELY, LONG YINING, HORVÁTH ÁGNES, HARMATH JÚLIA, NAHOCZKI ÉVA, BATTÁ MIKLÓS, TRESZKAI ANETT, URBÁN JAKAB, VÁRHIDI BENCE

Belsőépítész | Általános területek: MAJOR ESZTER, T. MAJOR KRISZTINA (ARCHIKON ÉPÍTÉSZIRODA)

Étterem, mintapince: LENGYEL MÁRTON, RAKUSZ LIZA NATASA, VASS LILI, BÁRDOSSY KRISZTINA (URBA)

Építető: STEINDL IMRE PROGRAM NONPROFIT ZRT.